

Силабус курсу Філософія

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 103 Науки про Землю
Освітньо-професійна програма: «Гідрологія»
Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 2 рік, IV семестр

Компонент освітньої програми: основний

Дні занять: згідно з розкладом занять

Консультації: згідно з графіком чергувань

Мова викладання: українська

Керівник курсу

канд. філософських наук, викл. Тимків Ірина Михайлівна

Контактна
інформація

tymkiv@tnpu.edu.ua; 0687710064

Опис дисципліни

Курс покликаний сформуванню уявлення про філософію як різновид світогляду людини, або сукупність поглядів на світ у цілому та ставлення людини до цього світу, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття.

Завдання курсу – забезпечити засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності, ознайомити із наявними філософськими концепціями, які розкривають поліфонізм та плюралізм філософського мислення, створити умови для формування світоглядно-методологічної культури студентів.

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ФІЛОСОФІЯ ЯК ОСОБЛИВИЙ ТИП ЗНАННЯ	
1	ТЕМА 1. Філософія як особливий тип знання. Філософія Стародавньої Індії та Китаю	Знати основні підходи до визначення філософії. Визначати особливості філософського пояснення світу. Характеризувати східне і західне філософування, філософію стародавньої Індії та Китаю
2	ТЕМА 2. Феномен античної філософії	Визначати характерні риси ранньої античної філософії, класичної античної філософії (Сократ, Платон, Аристотель) та філософії епохи Еллінізму: скептицизм, стоїцизм, епікуреїзм, неоплатонізм
3	ТЕМА 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	Характеризувати основні риси філософії Середньовіччя та її періодів: патристики, зокрема філософські погляди Аврелія Августина та схоластики (Тома Аквінський). Знати особливості філософії Відродження (раннього (італійського) та пізнього (північного) .

4	ТЕМА 4. Європейська філософія Нового часу та епохи Просвітництва XVII –XVIII ст.	Орієнтуватися у головних ідеях філософії Нового часу. Характеризувати раціоналізм, емпіризм, філософію епохи Просвітництва
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ФІЛОСОФІЯ XIX-XX СТ. І СУЧАСНА ФІЛОСОФІЯ		
5	ТЕМА 5. Німецька класична філософія	Розуміти специфіку німецького ідеалізму, суть філософських міркувань Канта, Гегеля, Феєрбаха, основні положення марксистської філософії
6	ТЕМА 6. Філософія XIX-XX ст. і сучасна західна філософія	Характеризувати основні риси некласичної філософії Артура Шопенгауера, Фрідріха Ніцше. Визначати головні напрямки і течії західної філософії XIX-XX ст., остнекласичної філософії, постмодернізму
7	ТЕМА 7. Історія української філософії	Орієнтуватися у філософських ідеях доби Київської Русі. Розуміти причини появи професійної філософії в Україні, філософію Г.С. Сковороди. Характеризувати університетську філософію XIX ст., філософські ідеї в українській літературі та громадсько-політичних рухах, особливості розвитку української філософії XX ст.
8	ТЕМА 8. Основні проблеми філософії	Розуміти особливості та значення таких філософських напрямів як онтологія, філософія пізнання, філософська антропологія, соціальна філософія, аксіологія.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
К01	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
К03	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
К04	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

Програмні результати навчання

Індекс в матриці ПРН	Програмні результати навчання
ПР01	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю
ПР12	Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації
ПР13	Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

Літературні джерела

1. Андрусів Л.З. Філософія : конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2013.158 с.
2. Антологія світової філософії: Методичний збірник філософських текстів: у 4-х томах. Київ, 1991.
3. Бичко І., Табачковський В., Бичко А. Філософія. К., 2019. 648 с.
4. Горський В.С. Історія української філософії: Курс лекцій. К., 1996.
5. Губерський Л. Філософія. К.: «Фоліо», 2018. 621 с.
6. Еко У. Книга Історія європейської цивілізації. Епоха Відродження. Історія. Філософія. Наука і техніка. К. : Фоліо, 2020. 523 с.
7. Киричок О.Б. Філософія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 381 с.
8. Кремінь В.Г., Ільїн В.В. Філософія: Підручник. Київ, 2005.
9. Петрушенко В. Л. Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III–IV рівнів акредитації. 4-е вид. Львів: «Новий світ – 2000», 2006. 506 с.
10. Сучасна зарубіжна філософія: Течії і напрямки: Хрестоматія. Упоряд. В. В. Лях, В. С. Пазенок. К.: Ваклер, 1996. 428 с.
11. Філософія. Курс лекцій: Навч.посібник. / Бичко І.В., Табачковський В.Г. та ін. 2-е вид. К.: Либідь, 1994. 576 с.
12. Філософія. Хрестоматія. Від витоків до сьогодення. Навчальний посібник (За редакцією Л. Губерського).2-ге видання, стереотипне. Київ, «Знання», 2012.
13. Щавурський Б. Європейське Середньовіччя. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2020. 944 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. ЕНМКД «Філософія» <https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=32381>
2. Безкоштовні електронні підручники онлайн «Гуманітарні науки»: <http://www.chitalca.html>
3. Відкрита електронна бібліотека Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. Матеріали Фонду «Філософія і психологія»: <https://web.nlu.org.ua/collection.html?id=31>
4. Електронна бібліотека підручників <http://studentam.net/>
5. Європейська електронна бібліотека (Europeana) <http://www.europeana.eu/portal/>
6. Інститут філософії НАН України імені Григорія Сковороди. <http://www.filosof.com.ua/>
7. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4) усне опитування, тести, завдання	32
Модуль 2 (теми 5-8) усне опитування, тести, завдання	32
ІНДЗ	16
Підсумковий тест (теми 1-8)	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Електронне навчання в системі MOODLE.